Balassa-Gyarmat, 1887. február 20. 8. szám. XV-ik évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.
Előfizetési pénzek, reclamátiók és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK
és HONTI HÍRADÓ.
Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.
Hirdetések dija: öt hasábos petitsor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 20 kr.

Egy régi pör.

A háború és a pör Isten dolga: régi közmondás, de igaz. Nemcsak a háború tartama és kimenetele bizonytalan; de a pöré is.

A b.-gyarmati censualis per már mintegy 35 éve húzódik. (Ennél hosszabb háború sem volt.) B.-Gyarmaton ugyanis az úrbéres házakon kivül vannak oly házak, melyek uradalmi telkekre építtetvén, ezen telkek után bizonyos census fizettetett az itteni eredetileg [illegible] majd Forgách és Zichy uradalmaknak. [illegible] ezen censualis házak tulajdonosai a telek aránya szerint egy db földet kaptak az uradalmaktól.

A német világ alatt, a censust nem fizette a polgárság, de az úgynevezett censualis földeket sem vette igénybe. Az uradalmak emiatt beperelték a censualistákat. Ez a pör, melyet még 1850-es években kezdtek meg mai napig folyik, s végleg még most sincs eldöntve. Nemis ezen pör bánt minket, mert hisz az még eltarthat soká, bár kivánatos volna, hogy az mihamarább végelintézést nyerjen; hanem azon bizonyos censualis földek azok, melyek arra késztetnek minket, hogy sorsuk iránt felszólaljunk.

Képzeljük magunkat a 35 év előtti időkbe, mikor ez a censualis per kezdetét veszi. Ha akkor támadt volna egy nemis valami nagyon okos ember, hanem csak egy jóakaratú közönséges felfogású város-atya, aki azt mondta volna: „Uraim! ime minket bepörölt az uraság, — ez a pör hosszú lesz, — talán meg sem éljük a végét, — gondoskodjunk valami képen arról, hogy az a körülbelül 300 hold censualis föld, mely a város legjobb határán van, valami hasznot hozzon és ne heverjen hiába! Egyezzünk ki az urasággal, például úgy, hogy a 300 hold föld vagy haszonbérbe adassék, vagy házilag kezeltessék, s a befolyó összegek „teszem azt" a biróság által kirendelt gondnok által gyümölcsöztessék. Ha mondom 35 év előtt támadt volna egy ilyen szerény idea, s mondjuk, hogy például egy évi árenda csak 1000 frt lett volna, hát ime most a 300 hold földből nem számitva az időközi kamatokat, már 35000 frt haszna lett volna valakinek!"

De hát ez meg nem történt, s a 300 hold most is csak úgy hever parlagon, mint 35 év előtt.

Ilyen arkádiai állapot, hol a földeket így minden haszon nélkül évek hosszú során át hevertetik, csak Magyarországban lehet.

Hogy még egy 35 év mulva ily súlyos váddal minket ne illessenek, kötelességünknek tartjuk, hogy erre a parlag censualis telkekre felhivjuk a város és illetve az uradalmak figyelmét, egyezségi uton mondják ki, hogy addig mig a pör el nem dől, a 300 hold telek hasznosittassék.

Annyiból szerencsések vagyunk, hogy szőlleinket még eddig meg nem ette a filoxera; de ezen vészt aligha fogjuk kikerülni. Nem volna tehát jó ezen telkek egy részét pl. amerikai szőllő vesszőkkel beültetni. Egy ügyes kéz ezen szép nagy telekből, szőllő és gyümölcsöskerteket, városi üdülő helyeket tudna egy pár év alatt teremteni.

Hozzuk helyre az öregek mulasztásait!

##Köziazgatási bizottsági ülés.
(febr. hó 15-én)

Gr. Gyürky Á. főispán 10 órakor megnyitván az ülést, előadja, hogy gr. Czebrián László elfoglaltsága, s gr. Berchtold Arthur betegsége miatt az ülésen részt nem vehetnek.

A felelősség felfüggesztése.

A főispán ezek után előadja azon örvendetes körülményt, hogy az adóvégrehajtási ügyben a pénzügyministeriumnál eljárt s kérelmezte a felelősség és az adóvégrehajtás felfüggesztését legalább tavaszig; ezen idő alatt kipuhatolható lesz, mely községek azok, hol az adóhátralékok a nyomasztó szük viszonyok miatt be nem hajthatók.

Az adófelügyelő jelenti, hogy a főispán felirata hozzá véleményes jelentés végett beküldetett, de egyszersmind az adó felügyelő utasittatott, hogy a felelősség alkalmazását további intézkedésig tartsa függőben.

Scitovszky János alispán a vármegye népe nevében megköszönte a főispán ezen eljárását, és a bizottság a főispánt ezen jóindulatú cselekményeért szivből megéljenezte.

Megalakitattak ezután a fegyelmi, gyámügyi felebbezési, börtönvizsgáló, erdészeti, erdei kihágási 2-od fokú, számvizsgáló, pótadó felszólamlási, árvapénztár kezelési bizottságok, s mindazon tagok, kik ezen bizottságoknak a mult évben tagjai voltak, ez évben is megerősitettek.

A jegyzőkönyv hitelesitésére Reményfy József és Kövy Tivadar urak kérettek fel.

Alispáni jelentés.

Az alispán bejelenti, hogy a tisztikart veszteség érte Majerszky Ferencz főszámvevőnek elhalálozása által. Előadatik továbbá a jelentésben, hogy a sorozás a gácsi, losonczi járásban, majd Losoncz városában, továbbá a b.-gyarmati, szécsényi, füleki, sziráki és nógrádi járásokban marczius 2-tól april 26-ig fog tartatni. Az ujonczjutalék és pótlék a b.-gyarmati járásban 112, póttartalékos 11., a nógrádi járásban 61, pt. 6, a szécsényi járásban 94, pt. 10. A sziráki járásban 94, pt. 8. A losonczi járásban 95, pt. 10. A gácsi járásban 82, pt. 8. A füleki járásban 91, pt. 9. Losoncz városában 19, pt. 2. Összesen 612 ujoncz és 61 póttartalékos. — Előadatik továbbá, hogy mozgósitás esetére az elő intézkedések a kiadott rendeletek alapján az alispán által megtétettek. — A közbiztonság nem volt valami jó, 14 lopási, 3 rablási eset fordult elő. A közmunka hátralékok ellenőrizhetése és nyilvántartása tekintetéből azon ujabb kisérlet tétetik meg, hogy a hátralékosok minden évben összeiratnak, mely alkalommal a leirások is meg fognak egyuttal tétetni.

Viczinális út ügy.

Pejacsevich gr. kérdést intéz az alispánhoz, hogy a viczinalis adó összeirását tárgyazó kimutatás mért nem küldetik meg a viczinalis elnököknek? Ez azért szükséges mert, anélkül a számadás el nem készithető.

Az alispán erre előadja, hogy ezen kimutatások két példányban minden szolgabirónak megküldetnek oly utasitással, hogy a kimutatások egy példányát az illető elnököknek adják ki. Utánna fog nézni, hogy hol akadt meg a dolog.

A válasz megnyugvással vétetett tudomásul.

Hadászati út.

A kormány elrendelte, hogy a Bpest-hatvan-rimaszombati út kiépitessék. A tervrajzok, melyek államépitészeti hivatalnak által igen szépen kidolgoztattak, felküldettek a közlekedési ministeriumhoz. Ezen ut 198000 frtba kerül, melyből megyénkre 41000 frt esik. Ezen költség ellen a megye már előbbről állást foglalt el, mert nálunk tudvalevőleg az útterveket több évre előre megtörtént s így fedezet erre ez idő szerint nincs. Ennek most is kifejezést adott az alispán a felterjesztésben.

Nősülési ügyek. Nősülési engedélyt nyertek: Barta, Gál, Lénárd, Bénye, Mocki, Sokár és Csipovszky kérvényezők. A sorozás eredményétől függőben tartatik: Sógor, Tóth, Varga, Tarók és Sztrahanszky nősülési ügye. Elutasittatott Adorján József kérvényező.

TÁRCZA.

Feliratí javaslatok az Ipolyi emlék-táblára.

Szent hely e kisded ház: Ipolyink itt láta világot
Lett: vele hit s tudomány, égi szövétneke gyult.
Horátius.

•

Itt született Ipolyi, tavaszát itt látta először;
Később egy ország fénye derüle reá.
A tudomány emelé két izben püspöki székre,
Nagy volt: egy fejjel nőtte magasbra korát.
Elfeled a sir mindent, hir név elporlik örökre,
Ipolyi ott is nőtt, nagy neve sirba nagyobb.
K. K.

•

E kicsi hely növelé Ipolyit kora zsenge szakában,
Mig lőn az egyház, s a haza disze utóbb.
Müvészet s tudomány gyászt öltve siratja kimultát
S nagy neve emlékét áldja az emberiség. P. J.

Vasuti füttyö.
(Tréfás apróságok.)

Sokan vannak kik elhiszik, ha városunk vasutat kap, megtörténhetnek majd ezek is:

A bálban

X. hölgy. Ah Futnoky ön itt; úgy értesültem, hogy ma délután a fővárosba ment.

Futnoky. Nagysád jól értesült, Budapesten voltam, az „Exedsior" mai előadását élveztem, de féltizenegy órai vonattal vissza kellett jönnöm, hogy X. kisasszonnyal a foglalkozott 3-ik négyest eltánczolhassam.

—

Panaszos. Beszélhetnék a főszolgabiró úrral

Hajdú. Sajnálom, már délután 5 óra van, a tek. főszolgabiró úr haza ment.

Panaszos. És hol lakik.

Hajdú. Budapesten.

—

Ismerve mégis, az ipolysági vasut menet gyorsaságát. talán a következő esetek sem lesznek sorolhatók a hihetetlen dolgok közé:

Dr. Dákó ügyvéd (a nejéhez) Tinuskám, megyek Budapestre, csak holnap jövök haza; a fiakker már kapunk előtt áll.

Feleség. Kocsin és nem vasuton?

Dr. Dákó. Nagyon sürgős az utam, sietnem kell, s igy két órával előbb leszek a fővárosban.

—

1-ső utas. Ha szabad kérdenem, mely városnak látképe az, ott előttünk:

2-ik utas. Ipolyságé keletről tekintve.

1-ső utas. Elalszik, másfél órai álom után felébred.) Hát az ott, melyet elhagytunk?

2-ik utas. Ipolyságé nyugatról tekintve.

—

Fiú. Papa, miért fütyül a vonat, mielőtt megindulna.

Apa. Figyelmezteti fiam az utasokat, hogy jól gondolják meg utazásukat, még nincs késön, ha akarnak, leszállhatnak.

—

1-ső pléhes tót. Kmotor, ülté-e ma viczinálszki vasútba?

2-ik pléhes tót. Hó? Hát?

1-ső pléhes tót. Hát Gyarmaton bele ülsz mikor megy, kigyugod magad feje az oblokon és kajbálsz „serbenyü, egérfogó, pipapiszkáló vegyenek, és ezez oblok eladod a portéka, mikor Ipolyságba jösz, nincs marad semmi.

2-ik tót. Tosza lem taki plyetyke.

—

Ha Jókay Mór, majd utánna Robida megirhatta a jövő század regényét, veszem magamnak azon bátorságot, hogy alább közöljem a „Nógrádi Lapok" 1934-ik év február 14-én megjelenendő számának egyik ujdonságát, szól pedig eképen:

Folyó hó 11-én, vármegyeházunk nagy termében vasúti értekezlet tartatott. Az összesereglett érdekeltség, zsúfolásig megtölté a termet. Gróf Ribay, az értekezlet elnöke, mély csendben, feszült figyelem mellett a következő remek beszédet mondá:

„Uraim! Összejöttünk ismét, hogy a vármegye székvárosának létkérdését képező vasút kiépitési ügyét megbeszéljük. Nem kimélve pénzt, időt, fáradtságot, tőlünk kitelhetőleg iparkodunk dicső apáink ama óhaját éleszteni, fentartani, melyet ők már a mult század második felében oly lelkesültséggel hangoztattak, hogy „városunknak vasut kell." Egy emberöltő mult el azóta; de ez idő alatt ügyünk annyira érlelődött, hogy ma már biztosithatom önöket uraim arra nézve: közel az idő, midőn a mozdony füttyét, a börtön komor falai visszhangoztatni fogják. (Tetszés.) Nem mulaszthatom el megemlités nélkül, s bizonyára önöket is érdekelni fogja az, hogy mai értekezletünk, számokban kifejezve az 500-ik, melyet e tárgyban mi és elődeink tartottak, s igy értekezletünk jubileum jellegével is bir. Hivatásomon kivül esik apáink érdemeit e helyütt elősorolni, ennek élvezhetéséhez az égnek kedvező kegyelmű adománya, különös türelemmel megáldott hallási szervek kellenének, hanem csak általánosságában érintem, működésünk főbb momemtumait bizonyitó adatokat. Külön irattárban őriztetnek értekezletünk jegyzőkönyvei, levelezéseink, s az oly annyira fontos aláirási ivek; ezekből megtudhatjuk, hogy a 43 ivben kibocsájtott aláirási iveken összesen 7.543,245 frt jegyeztetett alá: oly összeg, milyennel ez idő szerint kevés vasut épitő vállalat rendelkezik. Ennyit működésünk történetéről. Most pedig örömmel jelentem a tisztelt értekezletnek, hogy uj ajánlatot kaptunk, és ez lenne a 44-ik számmal jelölt ajánlat Ifj. gr. Veysey képviselő jelölt ugyanis az esetben, ha az érdekeltség neki 50000 frtot ad, s a munkálat költségeiért jót áll, hajlandó a vasutat általunk óhajtott irányban kiépiteni. Ez ajánlat felette előnyös lévén, az aláirási iveket már elkészittettem, azonnal kiosztatni fognak, s csak egy kis ügybuzgalom a gyüjtés körül. Uraim, a vasút önöknek nem sokára fütyül." (Hosszantartó helyeslés, taps és éljenzés.)

Don Miguel.

Toloncz költségek.

Soóky Gyula rétsági körjegyző 90 frt 44 kr. toloncz élelmezési költségben elmarasztaltatott a szolgabiró által azért, mivel 1885. évi utolsó negyedéről a toloncz számadást elkésve terjesztette fel a ministériumhoz. Ezen marasztaló határozatot Sooky az alispánhoz felebbezte, azt hozván fel, hogy akkor fel volt függesztve. Ez a tény azonban valónak nem találtatván, az alispán másodfokulag a szolgabirói végzést indokainál fogva helyben hagyta. Harmadfokban a bizottság is hosszabb eszmecsere után jobbnak találta a marasztalást, mivel különben Soóky ellen ujabb fegyelmi eljárást kellett volna megindítani.

Szécsényi tisztaság.

Szécsényben elrendeltetett, hogy a város utczai söpörtessenek és a sarak lehuzassanak. Szécsény városa erre a viczinalis pénztárt kivánja igénybe venni. A bizottság azonban elrendelte, hogy előbb vizsgáltassék meg, mennyire lesz ezáltal a község megterhelve, s hogy mennyi tulajdonképen a viczinalis erő?

Kérvényi ügyek.

Hlavnyai K. ecsegi lakos panasza vizsgálat végett kimegy a szolgabirónak. Nétusz Imre tarnóczi lakos közmunka hátráléka kérvénye illetékes eljárás végett az alispánhoz tétetik át. Berzeviczi Béla az 1885. évi viczinalis számadás terhe alól felmentetik. Az ecsegi vicz. utcsoport indokolt kérvénye folytán elrendeltetett, hogy az ottani viczinalis erő egynegyed része a nagymező-pásztói utra fordittathassék. (Sréter ezt precedensnek találja)

Tanügy.

A Somosujfalusi tanitó választáshoz elnökül Markovics Márton küldetik ki.

Málnapatakán állami fiuiskola felállitása iránt a bizottság pártoló felterjesztést intéz a közokt. miniszteriumhoz. A községben 300 tanköteles van, s az ottani egyetlen és felszereletlen ev. iskola a tanköteleseket képtelen ellátni. Ez esetben ezen iskola csakis leányiskolává alakittatik át. Ezen kérvény nagyon is indokolt, s kivánatos volna, ha a kormány magáévá tenné ezen ügyet. Tetszik elfogadni a javaslatot, kérdi a főispán. — Reményfy. Mi el, csak a miniszter fogadja el.

Hogy okoskodik Marczal!

Marczal községe az ottani községi iskola javára alapitványt tett, s egy rét évi 55 frt jövedelmét ajánlotta fel ezelőtt 12 évvel. Most a képviselő testület az 55 ből egy ötös számot törölni akar, s csak 5 frtot szavazott meg az iskolára. A község ezen határozatát azonban a bizottság megsemmisitette, s a szolgabirót az adomány érvényesitésére utasitotta.

Lehet-e a községi tanitó egyszersmind kántor?

Az eset az, hogy Molnár Endre marczali községi tanitó felcsapott kántornak is. A tanfelügyelő figyelmeztette őt, hogy az az 1868. 38. t. cz. 140. §-ába ütközik. De Molnár nem tágitott, hanem csak tovább orgonált. A bizottság most a községi tanitói állást megüresedettnek tekinti, s uj tanitó választást rendelt el.

A csitári iskola executio alatt.

Szabó István csitári iskolaszéki elnök bejelenti, hogy Strajzinger a csitári iskolát 86 frt végett el akarja árvereztetni. A kormányhoz ir fel a bizottság államsegély iránt.

Beszüntetett felekezeti iskola.

A ribai felekezeti ev. iskolát beszüntették, mivel a törvény kellékeinek meg nem felel. A tanfelügyelő utasittatott, hogy Ribán községi iskolát létesitsen ha tud.

Kovárcz Hasper Alvina losonczi nőnövelde tulajdonosnő folyamodott a közokt. miniszteriumhoz, hogy engedtessék meg neki, miszerint Losonczon 4 osztályu leány polgári oskolát állithasson. Az ezen ügyre vonatkozó iratok és adatok a kir. tanfelügyelőnek az ügy tanulmányozása és a jövő ülés elé terjesztendő véleményes jelentés végett kiadattak.

Árvaügy.

Beadványok száma: 2337. Elintéztetett: 982. Hátrálék: 1355. Árvapénz és pénzérték a gyámpénztárban: 646,395 frt 36 kr. A tartalék alap 12404 frt 16 krra rúg

Weisz Szentiványi Amália ujabb panaszt intézett öröksége kiadatása iránt a belügyministernél. Előbbi jogerőre emelkedett határozattal a törvény rendes utjára lévén elutasitva, erről a nm. belügyministerium értesittetik.

Jogügyek.

Ungi József erdőtarcsi lakost a szolgabiró és 2-od fokulag az alispán a papi és kántori szolgálmányok fizetésében marasztalta. Mindkét határozat feloldatott és ujabb vizsgálat rendeltetett el.

A szécsényi „Ujvilág."

Szécsényben Földiák „Ujvilág" czimü emeletes fogadójának emeleti ablakai a szomszéd Glazer telekre nyilnak. Glazer folyamodott a szécsényi elöljárósághoz, miszerint azt engedje meg, hogy az ablakok elé fából ellenzőt csináltasson, mivel családi életében incommodálva van azáltal, hogy az ablakokból az ő családi tüzhelyébe boldog boldogtalan betekinthet. A város szépitészeti, tüzrendőri és biztonsági tekintetekből Glazert elutasitotta kérvényével. Glazer apellált a közig. bizottsághoz. A bizottságban hosszabban tárgyaltatott ezen ügy, melyhez hozzá szóltak Reményfy, Kövy és az alispán, majd Feiglstock Gyula főmérnök is kihallgattatott, ki absurdumnak tartja, hogy fából 10 1/2 méteres ellenző állittathassék. Végül kimondatott, hogy a szolgalom jogi részétől eltekintve, Glazernek szabadságában áll ellenzőt vonatni az ablakok elé, de csak épületből és nem fából. Az erre vonatkozó terv a városnak bemutatandó.

Makkay Sándor szabó mester panaszt intézett B.-Gyarmat város azon intézkedése ellen, hogy a szerződéses hajdúk és tüzoltók ruháit Gescheitnál csináltatja és nem bocsátotta ezt árlejtés alá. A kérvény elkésettnek találtatván, elutasittatott.

Adóügy.

A nmtságu m. kir. pénzügyminiszteriumnak mint fentebb felhoztuk, f. évi január hó 21-én 5164. sz. a. kelt rendeletével Főispán úr ő nmtságának előterjesztése folytán, a kir. adófelügyelőt jelentéstételre s a felelőségnek további intézkedésig való függőben tartásá elrendelte s igy a beadott felebbezések kiadatnak a kir. adófelügyelőnek, hogy kedvezőtlen határozat esetén ezen felebbezéseknek elnöki utoni felterjesztéséről gondoskodjék.

Egyenesadó czimén f. évi január hóban befolyt	27.900 frt 14 kr.
a mult év hason havában befolyt	32.231 frt 75 kr.
tehát a folyó évi kedvezőtlenebb	4331 frt 61 krral.

Fizetési halasztás adatott három felnek 1063 frt 8 kr adótartozására.

A nmtságu m. kir. pénzügyministeriumnak mult évi 72300. sz. rendelete az általános jövedelmi pótadó vallomási iveknek minden év január hó 31-éig illetve február hó 15-éig (igazolás mellett) való beadhatása s a beadás igazolására vonatkozó vétjegyek kiadása és kezelése tárgyában.

A többi előadmány magán felek és községek panaszos ügyeire vonatkozik.

A kivető bizottságok megalakittattak, névjegyzékük a Nógrádi Lapok utján közöltetett. A kivetési munkálatok serényen folynak, csakis két jegyzőség a cereli és rappi hátráltatja a sommázatoknak felterjesztését s az egyes adónemek aláirását. Ezen mulasztás helyre pótlása iránt a járási főszolgabirák utján az intézkedés megtétetett.

Reményfy megkérdezte az adófelügyel t. hogy miért van annyi izraelita a kivető bizottságokban?

Börtönügy.

A b.-gyarmati ker. börtönben a férfi fegyenczek száma volt jan. havában 220, a nőké 19, összesen 239. A rabok keresménye 341 frt 96 kr. melyből a raboké 100 frt 95, az államé 241 frt 1 kr.

Egészségügy.

A folyó év január havában mig a megye keleti részén a közegészségi viszonyok kielégitők voltak, a nyugati rész egyes községeiben szaporodott himlő betegülések következtében azok kevésbbé mondhatók kedvezőknek.

A betegek száma felnőtteknél 360, gyermekek közt 201 volt.

A halálozást az idült kórok közül legtöbbször tüdő gümő és gyermekaszály, a hevenybántalmak közül pedig tüdőlob, himlő és vörheny okozták.

A ragályos jellegü kórok közül szórványosan vörheny is uralkodott több helyen.

Gazdasági állatainkra nézve azon kedvező körülményt jelenti a főorvos, miképp január hóban ragályos jellegü járványkór azok között nem fordult elő.

Útügy.

A főmérnök jelentése szerint utaink a legjobb karban vannak. Huszár István kérdést intéz, miért burkoltatik a váczi út trachyt kővel és nem mészkővel? A főmérnök ráfeleli, hogy a trachyt jobb és az államra nézve olcsóbb. Majd meglátjuk.

A viczinalis számadások közül a bussai, ipolypinczi csoportok számadásai jóváhagyattak, a szécsény-sipeki csoporté vissza utasittatott.

Távirda és posta ügy.

Dessewffy Ottó panaszt adott be a távirdai küldöncz dijak aránytalan magas volta iránt. A kérvény pártolólag felterjesztetik.

Szinobányán febr. 1-től posta állomás lépett életbe. Rádon postaállomás terveztetik, s az ez irányu kérvény pártolólag terjesztetik fel.

Az ülést a főispáni ebéd d. u. 2 órakor megszakitá, s d. u. 4 órakor folytattatott, mely alkalommal Tihanyi Ferencz főjegyző referált.

Felelősség.

Rokonczai Ignácz szandai lakos ingatlanait elárverezték, az árverésnél a sorrend tárgyaláshoz nem lett bejelentve a 95 frt 46 krt tevő kincstári követelés, s igy az nem soroztatott. Vizsgálat folytán kiderült, hogy a községi elöljáróság idejekorán adta be jelentését az adófelügyelőséghez, azonban az adófelügyelőség még Tornyos alatt elmulasztotta a bejelentést. Hogy ki tehát itt a hibás, s melyik tisztviselőre hárul a felelősség, ennek megvizsgálásával Kövy Tivadar bizatott meg.

Ki fizesse a nyugdij hátrálékot!

Elvi kérdés merült fel egy esetből. Ugyanis Sooky felfüggesztve volt körjegyző ellen követeltetik a jegyzői nyugdij hátralék azon időre is, mikor fel volt függesztve. Ez ellen Sooky felebbezett. Az ülésen egyik nézet az volt, hogy a helyettesitett körjegyző fizesse, a másik nézet meg oda nyilvánult, hogy a visszahelyezett körjegyző tartozik a nyugdijhátrálékot kifizetni. Az ügyet a közgyüléshez teszik át.

Verőczei kávémérés.

Rutthardt János verőczei lakos folyamodott a verőczei képv. testülethez, hogy engedtessék meg neki is a kávémérés Verőczén. A képv. testület azon indokból, mert már Verőczén van 2 kávémérés, a kérvényt elutasitotta. A képviselő testület eme határozatát azonban a bizottság megsemmisitette, mert B.-Gyarmatot és Losonczot kivéve, minden más község ezen ügyben csak véleményezési, de nem döntő joggal bir.

Hiába való munka.

A vallás és közokt. ministerium elrendelte az izraelita anyakönyvelési állomások rendezését. Nagy fáradsággal meg s történtek a beosztások. Most kisül, hogy ez hiába való munka volt, mert a folyamodó községek rendszerint megkapják az anyakönyvezetési állomásokat. Igy Herczelen is ujra lesz ily anyakönyvvezetőség.

Végül bemutattatott az 1886-ik év 2-ik feléről szóló jelentés, melyet lapunkban is közlünk.

Ülés vége este 5 órakor.

Nógrádvármegye közig. bizotságának az 1886-ik év 2-ik feléről szóló jelentése.

I. A belügyministerium ügykörét illetőleg.

A közigazgatási állapot.

A közigazgatási bizottság kebelében a lefolyt félévben személyváltozás nem állott be; Tihanyi Ferencz volt helyettes főjegyző ezen tisztségre, a vármegye törvényhatósága november hó 10-ik napján tartott rendes őszi közgyülésén, megválasztatott.

A bizottság üléseit minden hó első felében megtartotta, melyeken a mult félév végével hátralékban maradt 185 ügydarabbal együtt elintézésre váró 1405 ügydarab, 130 kivételével túlnyomó részben ülésről ülésre nyert elintézését s a kiadványozás foganatositása is, a mennyiben az irodai személyzet korlátolt s mindinkább elégtelen volta engedte, kellő pontossággal eszközöltetett.

Rendkivüli ülés tartásának szüksége fenn nem forgott.

Az ügydarabok minőségét előtüntető kimutatást I szám alatt mellékelve tiszteletteljesen jelentjük, miszerint:

vármegyénknek úgy központi mint járási tisztviselői hivatalos kötelességüknek megfelelni igyekezvén, a közigazgatás általános ügymenetében fennakadás nem volt észlelhető, sem rendkivüli intézkedésnek szüksége fel nem merült.

Vármegyénk központi pénztárában őrzött pénzek és pénzértékek az alispán által havonként megvizsgáltattak és hiánytalanul kezelteknek találtattak s az erről fölvett jegyzőkönyvek bemutattattak.

A közegészségi viszonyok némileg kedvezőbbé váltak, miután az év első felében nagyobb mérveket öltött himlőjárvány csak is egy két községben mutatkozott, az őszi hónapok beálltával azonban a gyermekek közt több községben a vörheny járvány lépett fel és roncsoló toroklobbal együttesen jelentkezvén orvosi gyógykezelés daczára is, nagyobb halálozási arányt vont maga után; terjedésének meggátlására az elkülönitő és fertőtlenitési óvintézkedések foganatba vétettek. A nem ragályos betegülések között a nyári időszakban leginkább a gyomor és belek hurutos bántalmai és váltólázak tapasztaltattak, legtöbbször mértéktelen vizivás és éretlen gyümöcs élvezete által előidézve; mig a hüvösebb őszi napok beálltával inkább a légzőszervi bántalmak s közülök főleg tüdőhurut és lob öltöttek nagyobb mérvet, az esetek legtöbbjében kedvező lefolyással. Leggyakoribb halál okok felnőtteknél idült bántalmak: tüdőgümő és vizkór, gyermekeknél: vele született gyengeség, bélhurut és vörheny voltak.

A cholera járvány, melynek fellépése ellen a nagyméltóságú belügyminister úr által tett utasitások értelmében minden óvintézkedés megtörtént, vármegyénket megkimélte. Csupán egy esete merült fel az ázsiai cholerának Salgó-Tarjánban, hol szeptember hó 21-én Micsinai Gusztáv vasuti fütő, ki Budapestről jöve a vonaton már rosszul lett, a fentemlitett napon azen kór tünetei közt halt meg. az a kórisme a foganatositott bonczolásnál észlelt kórjelek által is megerősitést nyert. Ruha és ágyneműjének elégetése és a legszigorúbb fertőtlenitési intézkedések által sikerült a kór ismétlődését elháritani.

A gazdasági állatok egészségi viszonyai nem voltak egészen kedvezők, mert a meleg idő beálltával egyes községek sertés nyájai lépfene (antrax) által megtizedeltettek, sőt ezen betegség szórványos esetei néhány községben a szarvasmarhák közt is felmerültek. Előfordult még a ragályos jellegü kórok közül a himlő néhány juhon, lovaknál pedig igen gyér esetekben a rühkór. Mindezen esetekben a kellő óv és gyógyintézkedések megtétettek.

Közkórházunk és gyógyfürdőnk nem lévén az e részben előirtakra jelentésünk ki nem terjedhet.

Közbiztonsági állapotaink teljesen kielégitőknek nem mondhatók, ugyanis Pálfalván és Ipolynyitrán a községi pénztárak 1886 év október hó 22-én illetve 20 és 21-ke közti éjjelen, és a losonczi népbank tüz és betörés mentes pénztára deczember hó 10-én éjjel kiraboltattak; a nyomozások folyamatban vannak, és minden valószinüség szerint eredményre fognak vezetni. Ezen betörések folytán 2270—886 kb. szám alatt a nagyméltóságú belügyminister úrhoz a csendőrség létszámának szaporitása miatt feliratot intéztünk s vármegyénk törvényhatósági bizottsága 1886 évi november hó 10-én tartott rendes őszi közgyülésén az éjjeli őrzés elmulasztását kihágásnak minősitő szabályrendeletet alkotott s az a sürgősséget tekintve azonnal életbe is léptettetett.

Erdőügyi alluzottságunk a beérkezett ügyek elintézését kivétel nélkül időről időre eszközölte.

(Folytatása következik.)

Vasut ügy.

Örvendetes körülményről értesithetjük t. olvasóinkat s ez az, hogy az osztr. magy. államvaspálya társaság a nógrádi és honti érdekeltség 70,000 frtos hozzájárulási ajánlatát elfogadta.

A társaság legközelebb megkereste az alispáni hivatalt, hogy az állomásokhoz vezető utak és esetleges viz szabályozási munkálatokat biztositsa.

Ha figyelembe veszszük, hogy megyénkben csupán Dejtáron, Ribán és B.-Gyarmaton, tehát három helyen lesznek állomások, s hogy ezen helyeken az utak jó karban vannak: ugy ez irányban az intézkedés az illető községekre nézve nagyobb megterheltetéssel nem fog járni. Tágabb értelmü lehet a viz szabályozás, egyes patakoknak vezetése ugy, hogy azok a vasut vonalnak ártalmára ne legyenek. Éppen azért, mert ezek költséges munkálatok árán lehetnének csak biztosithatók, az alispán ennek precisirozása iránt a társulathoz kérdést intézett.

Maga a társulat, az alispánhoz intézett átiratában a megye által biztositandó fentérintett munkálatokat csekélységeknek tünteti fel, s meg vagyunk győződve, hogy azok olyanok, melyeket a vármegye az erkölcsi támogatás alapján a társulat javára biztosithatja annál inkább, mivel ezen munkálatok csakis az érdekelt községeket érinthetik.

Meg vagyunk végül győződve, hogy alispánunk, ki ugyan első sorban a közvetlen bpesti vasuti összeköttetés mellett buzgólkodott és buzgólkodik, de ezen összeköttetést a ipolysági-gyarmati vasuti összeköttetéssel koczkáztatva nem látja, sőt a két vonalat egy mással megegyezőnek találja, ezen ügyben már legközelebb rendkivüli közgyülést fog összehivatni, s meg vagyunk arról győződve, hogy a közgyülés ki fogja mondani az erkölcsi támogatást, s a fent jelzett munkálatok biztositását.

Tüzoltó egyleti közgyülés.

A b.-gyarmati önkéntes tüzoltók f. hó 13-án d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében tartá évi rendes közgyülését, az alapitó, pártoló és működő tagok által megtelt teremben csakhamar megjelent Garam Jenő ill. elnök s a gyülést megnyitotta.

A közgyülés első mozzanata az évi jelentés felolvasása volt. Az évi jelentés felolvasása után Harmos Gábor volt érdemdús elnöknek, Schultz Lajos kitünő parancsnoknak és a Greittner és Rausch hivatalos czégnek jegyzőkönyvi köszönet lett szavazva.

A számadás mely szép és tetszetős alakjánál fogva is figyelmet érdemel, a következő adatokat tünteti elő: 1. Ló eladásból 100 frt, 2. lovak keresménye 1510 frt 33 kr. 3. váltó kölcsön 1000 frt, 4. Előleg kölcsön 300 frt, 5. tagdijak 230 frt, 6. birságok 2 frt 50 kr. 7. Adományok 816 frt 45 kr. 8. a jubileum okmányolt bevételei 760 frt 52 kr. 9. Különfélék 60 frt 30 kr. összesen 5,239 frt 80 kr. Kiadás: 1. lovak vételára 615 frt 23 kr. 2. szerelvény 623 frt 22 kr. 3. Istáp 831 frt 89 kr. 4. Szalma 66 frt 50 kr. 5. istálló bér 50 frt. 6. kocsisok fizetése 331 frt 93 kr. 7. Kocsisok ruházata 119 frt 66 kr. 8. Napszámok 193 frt 29 kr. Kenyér 44 frt

66. kr. (az egylet bérelvén az utcza tisztitást is e tétel alatt tehát a raboknak adott kenyer ára értendő) 10. kavics ára 90 frt 25 kr. 11. vállalatok bérösszegei 60 frt 10 kr. 12. biztositás 20 frt 2 kr. 13. szerelvény 712 frt. 14. szerek javitása 104 frt 50 kr. 15. segitő öreg 96 frt 80 kr. 16. szaklapok 7 frt. 17. jutalmak 10 frt. 18. váltó törlesztés 50 frt. 19. váltó kamatok 102 frt 80 kr. 20. pénztárosnak előleg megtérités 62 frt 8 kr. 21. tagdij 9 frt. 22. nyomtatványok 5 frt 73 kr. 23. fuvarok 68 frt 80 kr. 24. jubileum kiadásai 719 frt 80 kr. 25. Különfélék 117 frt 75 kr. 26. posta és sürgöny dijak 9 frt 73 kr. s igy kiadás összesen 5217 frt 92 kr. tehát pénz maradvány 81 frt 88 kr.

A fogatok után bevétel, 1 lovak keresménye 1810 frt 23 kr. 2. takarmány készlet értéke 329 frt. 3. szalma s trágya készlet értéke 110 frt 60 kr. 4. a lovak keresményéből eredő követelés 118 frt 70 kr. Kiadás: 1. lótáp 831 frt 89 kr. 2. szalma 66 frt 50 kr. 3. istálló bér 50 frt. 4. Kocsisok fizetése 351 frt 95 kr. 5. napszámok 193 frt 29 kr. 7. kavics ára 90 frt 25 kr. 8. vállalatok bérösszege 60 frt 10 kr. 9. kocsisok ruháinak ára 119 frt 64 kr. 10. kovácsok átalánya 40 frt. 11. különféle hátralékok 97 frt 78 kr. 12. tiszta keresmény mely szerek beszerzésére fordittat át 537 frt 45 kr.

A leltári vagyon gyarapodott az 1886 évben egy fecskendővel, 4 ló, 2 rugonyos 2 igás kocsival, a fogatokhoz szükséges szerekkel lótáp és értékesithető trágyával s igy összesen 9151 frt 80 kr. értéket képvisel.

Az inditványok közül: Garam Jenő id. elnök inditványa ő felsége a király születése napján valamint szent István király napján, hogy az egylet kivonuljon, továbbá Schultz Lajos azon inditványa, hogy az országos tüzoltó szövetség az iránt, miszerint tüzoltó egyletek népfelkelő tagjai mozgósitás esetén az egyes helyek tüz és egyéb biztonság végett hon maradjanak, végre azon inditvány, hogy a volt tagok közül azoknak, kik az egyleti életben érdemeket szereztek kimultuk után a végtisztesség megadassék, lettek elfogadva.

A jelen évre eső tiszti és tisztviselői állomásokat a közgyülés következőleg töltötte be ugyanis: elnök Garam Jenő torv. biró volt idleges elnök, h. parancsnok ifj. Schultz Lajos ujra, titkár és segédtiszt: Wagner István ujra, pénztáros: Feledi Ignácz vissza lépett pénztáros helyébe, ki kitünő szolgálataiért jegyzőkönyvi köszönetet nyert Reinchardt Rezső, ellenőr: Horváth Danó ujra, szertáros: Papp László ujra, ügyész: Hudeta Zsigmond, vizmester: Kedvessy Lajos és Fillér Lajos mind kettő ujra, szivattyus osztályparancsnok: Kommerell Gyula ujra, mászó szakaszparancsnok Laby Károly ujra, szivattyús szakaszparancsnokok Fábry János és Makkay Sándor ujra, végre a négy választmányi tag u. m. Reményfy József Gazdik Lajos, Reményi Károly ujra és Rónai Zsigmond

Városi közgyülés tartatott febr. 17-én B.-Gyarmaton, melyen tárgyaltatott a 60,000 frtos kölcsön ügy. Szakértők meghallgatása után névszerinti szavazással elhatároztatott, hogy a pesti első hazai takarékpénztár ajánlata fogadtassék el. A kölcsön 6% tulival 50 év alatt amortisáltatik. Minden évben törlesztési összeg 3690 frt. A kötvény, mihelyt ezen városi határozat 15 napi kitétel után jogerőre emelkedend, az alispánhoz terjesztetik fel. A pénz felvételére a biró és pénztárnok felhatalmaztatott, s az adósság conversiója bizottságra bizatott.

A gyülésen be lett mutatva a fizetni képtelen adóhátralékosok listája, némi pótlásokkal felterjesztetik a megyei inségügyi bizottsághoz.

Figyelmet keltett Horváth Danó képviselő inditványa a b.-gyarmati mintegy 300 holdat tévő ugynevezett censualis legelő hasznositása tárgyában, melyről lapunk vezérczikke is megemlékezik. E tárgyban a censualisták és az uradalmak között létesitendő egyesség eszközlésére városunk birája utasitva lett. Végül interpellált Kövy T. képviselő az utczai kiöntvények miatt. Berczel, Kohn Márk Tajthy féle házakból, minden féle folyadék, a szarvas korcsmából pedig trágya lé omlik az utczára. A városi rendőr kapitány a legszigorúbb intézkedések megtételére utasitva lőn.

Hirek.

Eljegyzés. Báró Piret de Bihain Lajos cs. kir. kamarás, br. Piret Béla d.-jenei nagy birtokos fia s Albrecht főherczeg főudvarmesterének unokaöccse eljegyezte Karácsonyi Mária grófnőt, boldogult Karácsonyi Guidó gróf leányát.

Személyi hirek. Gr. Gyürky A. főispán február 14-én este 8 órakor érkezett Bpestről a megye székvárosába, hol másnap a tisztelgőket fogadta. A főispánnál közel 30 tisztelgő és ügyes bajos ember fordult meg. Gr. Gyürky főispánunk a bizottsági ülés után d. u. 4 órakor utazott el egyenesen Nyitrára, hol febr. 16-án rendkivüli megyei közgyülés volt, onnan pedig mint értesülünk a főispán Bécsbe távozott. A közig. bizottság választott tagjai közül a febr. 15-ki ülésen jelenvoltak: Beniczky Árpád, Hanzély László, Huszár István, Kövy Tivadar, Madách Károly, Gr. Pejacsevich Arthur és Reményfy József urak. Ugyan az nap B.-Gyarmaton megfordultak Szilárdi Ödön megyebizottságitag és Plachy József főszolgabiró úr S.-tarjánból.

Kinevezés. ifj. Kálmán Zsigmond közigazgatási gyakornok, az adófelügyelőséghez neveztetett ki dijas fogalmazó gyakornokká. — A b.-gyarmati kir. törvényszékhez kir. alügyészszé dr. Megyery István nyiregyházai törvényszéki aljegyző neveztetett ki.

Hymen. Tátrai György megyei irnok febr. 17., jegyezte el Remo Zsuzsanna kisasszonyt, Remo János n.-csalomia lakos és birtokos kedves leányát.

A b.-gyarmati állami el. népiskola Berczell Lipót helybeli kereskedőnek azon szíves jóindulataiért, hogy ez évben is egy szegény tanulót tetőtől talpig felruházott, továbbá Kövér János polg. iskolai rajztanárnak, hogy a törtek tanitásához igen használható táblácskákat készitett, jegyzőkönyvi szavazatot mondott.

Erdészeti bizottsági ülés tartatott február 15-én Hanzély László elnöklete alatt, melyen Solti Arnold kerületi erdőfelügyelő is jelen volt. Több magán kérvény intéztetett el. Előadó volt Fáy Árpád.

A B.-Gyarmaton létesitendő tornaegylet érdekében f. hó 14-én tartatott meg az első gyülés, melyen az alapszabályok és egyéb teendők megállapitása végett egy 20 tagú bizottság lett megválasztva. A bizottság tagjai: Reményi Károly, Dessewffy Elek, Kovács Sándor, Gáspár József, Horváth Danó, Wagner István, Hábor Sándor, Villim József, Hodrogi Mihály, Zelenka János, Hudecz Zsigmond, Garam Jenő, Aninger Gyula, Tomesko Sándor ifj. Farkas Ferencz, Feledi Ignácz, Nagy Miklós, Pósa Lajos, Darvai Armin és Laby Károly.

A b.-gyarmati ipartestület f. évi február hó 11-én tartott elöljárósági ülése határozatilag kimondotta, hogy a budapesti ipar és kereskedelmi iparmuzeum támogatásához évi 10 frttal járul, a nagyváradi ipartestülethez szegényei fentartására 1 forint beküldendő, az ipartestület és iparos ifjusági pénztár hátráléka végrehajtás utján behajtandó, a szaklapok bekötttetendők, iparhatósági biztos akadályoztatása esetére I. fokú iparhatóság egy helyettes biztos kineveztetése iránt megkeresendő, Karlik János és Nagy Ferencz B.-Gyarmaton ujból ipart üzvén a lajstromba jegyzendők. Fillér Lajos azon kérvénye, hogy a fűszerkereskedők a czipő árulástól eltiltassanak, még elintézve nem levén, elintézése iránt az I. fokú iparhatóság megkeresendő, végre elnöknek egy utasitás czimű füzetke szerkesztéseért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott, az orsz. iparegyesület közgyülésére (mint képviselő) való leutazás költségeire 20 frt megállapittatott. Weinberger Ignácz azon kérvénye, hogy az iparos iskolába járás alól felmentessék és Bodonyi Károly azon kérvénye, hogy a keresk. ipar üzésért tagdijat ne kényszerittessék fizetni elutasittatott.

A dalestélytől, melyet a b.-gyarmati női dalkör és férfi dalegylet együttesen rendez, már csak egy nap választ el. A farsang utolsó bálja ez, s jeles cultur egyleteink semmi fáradságot nem kiméltek, hogy ezen dalestély egyike legyen a jó, kedélyes és ... mulatságoknak. — Mint értesülünk — a közönség is méltányolja ezen törekvést és tömegesen jelenik meg a holnapi febr. 21-ki dalestélyen. Az estély műsora is igen válogatott s következő tartalmu: 1. „Honvágy" Zaszkonszkytól, (vegyes kar.) 2. „Komáromi emlék" — ábránd — Sipos Antaltól, zongorán előadja: Szklatányi Kornél úr 3. „A dalnok hitvallása" Hebberttől, (férfi kar.) 4. Kardal „Tudor Mária" cz. operából irta Bognár Endre (női kar.) 5. „Gyujtik a csárdákat" Németh Jánostól, (férfi kar.) 6. „Szerelmes levél" Ziehrer Károlytól. (vegyes kar.)

Uzsorás tanár czimén közölték a lapok, hogy egy budapesti tanár uzsora vétség miatt vád alá helyeztetett. A tegnap Ipolyságon megtartott végtárgyalás kideritette, hogy Prámer tanár nejének, hontmegyei birtokosnak oly követeléséről volt szó, mit ő egy ináni paraszt helyett kérésére kifizetett, magához váltott, s a melynek 12% kamatai ki lévén régebben fizetve, tehát uzsorás követelés érvényesitése nem forgott fenn, védő ügyvéd volt Farkas Ferencz kamarai titkár. A törvényszék teljesen felmentő itéletet hozott.

A b. gyarmati női dalkör évi rendes közgyülését febr. hó 27-én d. e. 10 órakor fogja megtartani a dalköri helyiségben.

Hogy mi mindenre terjed ki a végrehajtó figyelme, mutatja az, hogy a mult héten K. községben egy háznál foglalás történvén, a végrehajtó egy kanárit és egy tengeliczét is lefoglalt. A háztetőn csiripelő verebeket azonban nem vétette fel a jegyzőkönyvbe.

Az izraelita ifjuság bálja a „Balassa" szálloda szák emeleti termeiben fényesen sikerült. A bál f. hó 12-én a megyei kórház alapja javára tartatott. A lampionokkal tele aggatott és fenyő gallyal diszitett feljáró és folyosóból a fényesen diszitett tánczterembe lépve, a szebbnél szebb toilettben nagy számmal megjelent hölgykoszorú szép képet tárt elénk. Főérdeme abban a bálanya Kohn Árminné úrhölgynek van. A bálanya rózsaszin calphével diszitett crepp ruhában jelent meg és kedves modorával és szivélyességével az egész társaságot, fesztelen családias hangulatban tartotta. A tolkoszontokkal fűszerezett kedélyes souper után a jókedv a souper csárdában ért el zenithjét. A csárdás, melyet Rácz Ferencz kitünő zenekara huzott láb alá, majdnem két óráig tartott, maga a mulatság a reggeli óráig. A rendezőség a lady patronest egy gyönyörü csukorral, a hölgyközönséget pedig díszes és izléses tánczrenddel lepte meg. Ott voltak: Darvai Arminné, Doman Hernatné, Elfer Eléné, Feledi Henrikné, Frisch Gézáné, Fischer Henrikné, Fröhlich Jakabné, Geschelt Arminné, Gráber Károlyné, Grünbaum Henrikné, dr. Hekschl Józsefné, Herczfeld Lászlóné, Himmler Adolfné, Hovezky Ignáczné, Klein Fülöpné és Lipótné, Lövy-Hovasky Johana, Munk Adolfné, Polátsek Henrikné és Ferenczné, Rózsa Zsigmondné és Ignáczné, Rigótz Ferenczné, Sugár Mórné, Schönberg-Stiller Teréz, Schwarc Simonné, Weisz Móriczné, Simonné és Weisz Samuné. Leányok: Doman Hermia, Fröhlich Malvin, Fischer Josefin, Graber Szidike, Herczfeld Julán és Szidike, Klein Emma és Etelka, Munk Regine, Polátsek Róza, Rigótz Aranka, Schwarcz Mathilda, Stiller Franciska, Schönfeld Ilona, Rózsa és Szidonia, Weisz Berta, Vilma, és Rezsinke.

A Nyitra és Barsmegyei gazdasági egyesületek és a Komárommegyei lótenyésztési bizottság Érsekujvárott a vásártéren 1887. évi március hó 28., (hétfőn) nagy lóvásárt tartanak megelőző vasárnap — márczius 27-én — délután megnyitandó elővásárral. Ezt azzal hozzuk a lótenyésztő közönség tudomására, hogy a mellett, hogy a bel- és külföldi lókereskedők ezen vásár meglátogatására egyenként megkerestetnek, lépések fognak még tétetni aziránt, hogy itten a hadsereg részére is remonte bevásárlások eszközöltessenek. Előre is felhivjuk e vásárra lótenyésztő közönségünk figyelmét.

Az Ipolyi emlék-táblára eddig Pongrácz Lajos Hontmegye alispánjánál 73 frt 20 kr és egy arany gyült be.

Főtisztelendő vármegye. Érdekes, hogy Nyitra megyében eddig 8 főtisztelendő pap pályázik a képviselőségre.

Zemplénmegyében ez időszerint 21 körjegyző van állásától felfüggesztve! Ott kemén en veszik a dolgot.

Szirákon a mult vasárnap (febr. 13-án) az ottani uri családok fényesen sikerült pikniket rendeztek, melyen fesztelen jó kedv uralkodott egész reggelig. A mulatságon jelen voltak: Kaszay Zsigmondné szül. Markovics Ilka, Kun Barnáné, Veres Jánosné, Horváth Miklósné, Piry Sándorné, Hasenfeld Benjaminné, Wladár Miksáné, Cservenák Károlyné, Kovács Jánosné, Melna Gézáné, Mérchai Jánosné, Ehrenreich Berta, Höllrigl Ilona, Géczy Etelka, Wladár, Schöneigner és Lőrinczi nővérek, Sedivi Irma, Kis Berta.

Háboruk statisztikája. A 16. század óta 286 háboru volt Európában; 44 háboru területhóditás czéljából, 22 háboru hübér miatt, 24 háboru visszatorlás czéljából, 8 háboru a nemzetek becsületének és előjogainak megóvása czéljából, 6 háboru határvillongás miatt, 41 háboru koronák birtokáért, 30 háboru szövetségesek támogatása czéljából, 23 háboru uralkodók viszálya következtében, 5 háboru kereskedelmi viták miatt. 55 polgárháboru 28 valláshaboru.

Nősök és nőtlenek. Érdekes tudni, kik valának azon nevezetes férfiak, kik nőtlenül éltek, s azok, a kik megházasodtak ugyan, de megbánták hogy házas életre adták magukat. Nőtlenül haltak meg: Newton, Locke, Gibbon, Hume, Leibnitz, Hobbes, Drake, Michael Angelo, Haydn, Pascal; a régiek közül: Plato, Pythagoras, Demokritos, Diogenes. A következő hires férfiak megházasodtak ugyan, de megbánták tettüket: Aristoteles, Sokrates, Pittakus, Periander, Euripides, Aristophanes; az ujabbak közül; Boccaccio, Dante, Nilton, Staele, Eddison, Moliér, Racine, Sterne, Bacon és lord Byron.

Vadászati törvény elleni kihágások ügyében a belügyminiszter rendeletet bocsátott ki a vadászati kihágásokat elbiráló első foku hatósághoz, melyben utasitja azokat, hogy ha valamely kihágás hivatalos uton jut csak tudomásukra s az még vadászati joget élvező tudomására nem jutott volna, a vett hivatalos értesités illetve feljelentés után azonnal értesitsék az illető jogosultakat, hogy azok sértett jogaik megvédésére a kellő lépéseket megtehessék.

A magkereskedelem ellen ujabban felhangzó panaszok, valamint a földmivelési ministerium részéről a magkereskedésre nézve tervezett reformok tárgyalására nemrég egybehivott enquete alkalmából a gazdák körében nagy tekintélynek örvendő „Magyar Föld" czimü gazdasági szaklap szerkesztője kötelességének tartotta személyesen meggyőződni a felől, hogy az érintett panaszok a fővárosi magkereskedelemre nézve alappal birnak-e, jelesül tüzetes szemle alá véve **Mauthner Ödön** fővárosi magkereskedésének kezelési és eladási raktárhelyiségeit, az üzlet egész szervezetét, berendezését, forgalmát és fejlődése eredményeit. Ezen szemléről mely jelentékeny tanulságnak is beillik, a mely a fentemlitett körülményeknél fogva aktualitással is bir, érdekes czikksorozat jelent meg a nevezett lap f. évi január 29-iki és február 5-iki számaiban, melyből érdemesnek tartjuk, ha csak röviden is, de a főbbekre nézve megemlékezni. A nevezett czég nagy kiterjedésü, mintaszerüen berendezett kezelési raktárainak valamint magának a magkezelésnek tüzetes ismertetéséből a „Magyar Föld" szerkesztője megelégedéssel constatálja, hogy a **főbb fontosságu takarmány- és fűmagvak** (here, lucerna, répa, fűvek stb.) **forgalmát tekintve, a Mauthner-czég nemcsak hazánkban, de az egész continensen a legelső helyet foglalja el,** üzletének jelentékeny fejlődését nem csupán az ottani készletek, a nagyszabású raktári berendezések is eszközök, de a be- és kiviteli forgalmat feltüntető üzleti összeköttetések is igazolják, melyekkel a nevezett lap részletesen foglalkozik. Igen tüzetesen ismerteti e czikksorozat az üzlet szállitási berendezésit, a kiviteli versenyképességet lehetővé tett intézkedéseket — melyeknek többek közt az is köszönhető, hogy ma már kivált a Kelet (Szerbia, Bulgária stb.) a német és osztrák magkereskedések mellőzésével, közvetlen magyar forrásból: a Mauthner-czégből fedezi szükségleteit, — majd érdekesen ismerteti a czég központi üzleti berendezését, mely a **konyhakerti- és virágmagvak** forgalmát közvetíti itt kivált az a minutiosus pontosság és szigoru ellenőrzési systema ütött fel a „Magyar Föld" szerkesztőjének, melylyel a magvakat kezelik és a megrendeléseket eszközlik, — ennek tulajdonitván nevezett szakértő azt a nem csekély eredményt, hogy az üzlethez érkező 250—300 megrendelés naponkint elintézhető, nem tétetvén különbség még arra nézve sem, hogy a megrendelés mennyi és mily értékü magra történt, az 1 frtos megrendelés csak olyan pedáns gonddal kezeltetvén mint a több száz forint értékre történő megrendelések. E szép systema kétségkivül biztositja az üzlet mai nevezetes szerepét a **nemzetközi magkereskedelem terén,** de indokolja a „Magyar Föld" czikke szerint azt is, hogy ez üzlet hazánknak **e nemü termények előállitásával foglalkozó gazdáira nézve jelentékeny pénzforrása is lett.**

A lámpabál czélja elemezlitására adakoztak: (folytatás) Hanzély László kir. tanácsos 6 frt, Kék László 5 frt, Elsztner Ferencz 4 frt, az Irgalmas nővérek, Madách Károly, Kóry Tivadar, Szent-Iványi Sándor, Reményfy József, Styaszny Antal, a Takarék és Hitelintézet, Pajor István, Trianyi Ferencz, Braumüller Sándor, Sooky Andor, Szabó János és Vilmos, Taurner Nándor, Novák Sándor, Vajda Mihály, Szelke Árpád, Hell Sándor, Lorch Rezső, Elheniczky Flóris, Elfer Ele, Ganya Gyula, Hesszterényi János, Herczfeld László és Farkas Alajos 2—2 frttal; özv. Fölkel Károlyné, özv. Nagy Mihályné, Direnyi Mária, Polák István, Mehes József és Sándor, Gonda Béla, Domján Pál, özv. Piróth Károlyné, dr. Melicher Ferencz, Steiler Antal, gróf Pejacsevich Arthur, Feiglstok Gyula, Fertsek Gyula, dr. Kaczkovics Gyula, Havas Gyula, Beniczky Árpád, Balintner Ottó, Sántha Béla, Sréter Alfréd, Török Sándor, Braidaszer Alajos, Majthényi Imre, Gazdik Lajos, Ternovszky Alajos, Baldenecgh József, Káth László, Kék István, Polátsek Henrik, Scheiber Mór és Jónás, Nedics János, Weinberger Mór, Weisz Mór, Felsenburg Tivadar, Lövy Ignácz, Schlesinger Károly, Figler József, Hedry Sándor, Hautenblau Károly 1—1 forinttal. (Folytatjuk.)

Nyilvános köszönet. Mindazok, főleg barátaim és jó ismerőseim, kik kedves emlékü nőm, született Grach Mária úrnőnek f. hó 6-án végbement temetésén személyes megjelenésükkel adtak részvétüknek kifejezést, fogadják mélyen átérzett köszönetemet. B.-Gyarmat 1887 febr. 17-én *Fertsek Gyula.*

Szerkesztői üzenetek.

B.-Gyarmat. Dr. Sz. S. úrnak. Szivesen vesszük közreműködését. A hosszabb czikkek szerdán délig beküldendők.

Losoncz. K. E. Az ügy jövőre fog elintéztetni.

Fülek. L. J. Mihelyt teráék lesz, megbirkozunk vele.

Rétság. N. M. A czikk vasuti pontossággal beérkezett.

Izr. ifjuságnak B.-Gyarmat. A nyilvános leszámolást tárgy halmaz miatt, a jövő számban hozzuk.

Horváth Danó,
felelős szerkesztő.

3076—886. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolysági kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Goda György végrehajtatónak Goda Mihály, Goda Pál és özv. Godáné Csalamiczky Zsuzsanna mint kkoru Goda Pál gyámja végrehajtást szenvedő elleni 52 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területén levő Zahora és Puszta-Szelestény községekben fekvő a zahorai 85. sz. tjkvben foglalt kkoru Goda Pál tulajdonául bejegyzett s őt egyharmad részben illető I. 1. sor. 79 helyr. lakház és beltelekre 27 frt

az ottani I. 2—7. II. 1—7. III. 1—7. sorsz. a. felvett ingatlanok, ugy ez ingatlanok után járó az ottani 193. sz. tkvben foglalt közös erdő és legelőbeli illetményből végrehajtást szenvedett kk. Goda Pált illető egyharmad részbeli jutalékára 217 frt 67 kr.

nem különben a p.-szelestényi 85. sz. tkvben foglalt következő ingatlanokra és pedig:

Goda János, Goda Mihály és Goda Pált illető háromhatod részbeni jutalékára szőllődézsma váltsággal terhelten † 2. sor. 168 hrsz. szőlő kemény hegyen ½ rész becsértéke 274 frt — kr.

† 5. sor. 270 hrsz. szőllő nyemecska völgyben háromhatod rész 28 frt — kr.

† 3. sor 197. hrsz. járkom szőllő, de csak Goda Mihály és Pált illető kéthatod rész 44 frt — kr.

tehát összesen 590 frt 67 kr.

ban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte az árverést.

a zahorai 85. sz. tkvben foglalt ingatlanok együttesen a puszta-szelestényi 85. sz. tkvben foglaltak pedig külön-külön bocsáttatnak árverés alá, a fennebb megjelölt ingatlanok 1887. évi márczius 12-én és pedig Zahora községben d. e. 10 órakor Puszta-Szelestény községben pedig d. u. 2 órakor a biró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanjutalék becsárának 10%-tóliját készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint tkkönyvi hatóság Ipolyságon 1883. évi junius hó 15-én.

2608—886 sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Deutsch Adolf végrehajtatónak, Horváth Gáborné végrehajtást szenvedő elleni 158 frt 50 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. járásbiróság területén lévő Piliny községben fekvő a-pilinyi 50 sz. tlkvben A. I. 1—15 sorszám alatt felvett ingatlanoknak Horváth Gáborné illető egy-nyolczad rész jutalékára az árverést 314 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelelt ingatlanokra az ujabbi árverés 1887 évi marczius hó 1-ső napján d. e. 10 órakor Piliny község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10-százát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál 1886. évi november hó 29-én.

500 m. mázsa

jó minőségű széna eladó **Gazdik Lajos** zsélyi gazdaságában.

Meghivás.

A b.-gyarmati „NÉPBANK“ részvénytársulat 1887-ik évi márczius hó 6-ikán reggeli 9 órakor, a városház tanácstermében

RENDES KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. Felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése.
3. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapitása és a nyereség felosztása iránti határozat hozatal.
4. Az igazgatóság utján benyujtott kérvények tárgyalása.

Kelt B.-Gyarmaton, 1887. évi február hó 14-én.

Reményfy József,
igazgató.

Jegyzet. Az alapszabályok 37. §-a szerint a közgyülésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a részvénykönyvben, legalább 3 hóval előbb nevére iratott.

4219—886.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b.-gyarmati kir. törvszék mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy Veres Sándor végrehajtató és Fabik Lajos külső szolnokmegyei takarékpénztár, valamint a tiszavidéki hitelintézet és takarékpénztár részvénytársulat csatlakozott végrehajtatóknak Gonda Jenő végrehajtást szenvedő elleni 560 frtnyi tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén levő B.-Gyarmaton fekvő a b.-gyarmati 37-ik tjkvi I. 48 hrsz. és 31 népsorszámú census...-házból és beltelekből egytizenhatod részben B. 2. sz. bejegyzés szerint Gonda Jenőt illető jutalékra az árverést 391 frtban ezennel megalapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelelt ingatlanok az 1887 évi február hó 24-ik napján d. e. 10 órakor a b.-gyarmati kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog, és pedig azon esetben, ha Veres Sándor az árverést meg nem tartaná, az Fabik Lajos 200 frt 30 kros, a külső szolnokmegyei takarékpénztár 170 frt, 110 frt, 100 frt, 70 frt és 70 frtos valamint a tiszavidéki hitelintézet és takarékpénztár részvénytársulat 60 frt és 85 frtos követeléseinek s ezek járulékainak kielégitése végett bármelyik kérelmére meg fog tartatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 39 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ba jelzett árfolyammal számitott s az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ba kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt B.-Gyarmaton a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1886. évi deczember hó 1-én.

MEGHIVÁS.

A „Takarék és Hitelintézet részvénytársulat“ B.-Gyarmaton folyó 1887. évi február hó 27-én délután 2 1/2 órakor saját helyiségében

XIV-dik évi rendes közgyülését

tartja, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak.

Közgyülési tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése az elmult üzletév lefolyása s eredményéről.
2. Az 1886. évi forgalmi kimutatás, vagyon-mérleg és egyátalán a zárszámadások s a felügyelő bizottság ezek felülvizsgálata felőli előterjesztése. Mindezek elfogadása. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
3. Az osztalék felőli intézkedés.
4. Intézkedés a létesités alatti nógrádmegyei közkórház javára teendő alapitvány tárgyában.
5. Az alapszabályok 53. §-ában foglalt egyéb rendes közgyülési teendők.

Kelt B.-Gyarmat, 1887. február hó 6-án.

Komjáthy Anzelm,
alelnök.

Jegyzet. A közgyülésen jogaikat gyakorolni kivánó részvényesek tartoznak részvényeiket 8 nappal a közgyülés előtt az intézet pénztáránál letéteményezni, vagy pedig a közgyülés megnyitásánál felmutatni. A közgyülési jogok meghatalmazottak által is gyakorolhatók; meghatalmazottnak azonban szintén részvényesnek kell lenni. (Alapszabály 50. és 51. §.)

MEGHIVÁS.

A balassa-gyarmati takarékpénztár részvénytársulat 1887. évi február hó 27-én délelőtti 9 órakor, Balassa-Gyarmaton, az intézet helyiségében tartandó

XX-dik évi rendes közgyülésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése és az 1886. évi számadás és mérleg felülvizsgálása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság intézkedéseinek s inditványainak tárgyalása.
4. A tisztajövedelem iránti szabályszerű intézkedés és az osztalék meghatározása.
5. Az alapszabályok 17. § a k.) pontja szerint a kamatláb iránti utasitás kivétele.

Kelt B.-Gyarmaton, 1887. évi január hó 30-án.

A B.-GYARMATI TAKARÉKPÉNZTÁR IGAZGATÓSÁGA.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Központi iroda: VI. Váczi körut 57. — **Gazdasági géposztály:** Külső váczi-ut 1696—1699.

Ajánlja kitűnő szerkezetű **GŐZCSÉPLŐ KÉSZÜLETEIT**, széna, fa és szalmafűtésre; szegecses rendszerű *járgánycséplőit* tisztitó-készülékkel, zsákolóval vagy anélkül, *gabona-tisztitó rostáit* (*Baker* és *Vidats*-rendszer) továbbá legjobbaknak bizonyult *szabadalm. Schlick*-féle *2-ős* és *3-as ekéit — árak 58 frttól kezdve — szab. Schlick*-féle *mélyitő-ekéit kiemelő szerkezettel, mélyitő-ekéit öntvezetékkel* (*Sack* után) *Eredeti Schlick-* és *Vidats*-féle *egyvasu ekéit.*

Legujabb szabadalmazott sorvetőgépek

Ezenkivül készletben vannak: Egyes és kettős *örlőmalmok* „Litle Giant“ *csöves tengeri darálók, tengeri morzsolók takarmány-készitő gépek, olajsajtók* stb. Gyárunkban működésben láthatók: a legujabb *saját rendszerű ramie-, kender-* és *lentörő-* és *tisztitó gépek* rendkivüli mennyileges és minőleges munkaképességgel.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Képviselet: **B.-Gyarmaton: Aninger Testvér uraknál.**

Ló fedeztetési hirdetmény.

Karancs-Berényben az uradalomnál 293 **Kisbér öcsese**, kisbéri nevelésű **mén** fedez, folyó évi február 20-tól julius 1 ig, telivér kanczákat 10 forintért, egyéb kanczákat 5 forintért, a dij azonnali lefizetése mellett. Dijmentes levelekre azonnali válasszal szolgál

Karancs-Berény, u. p. Lapujtő

Huszár Ignácz,
urad. kasznár.

Eredeti McCormick

gabona-aratógép kévekötővel vagy anélkül és fűkaszáló-gépek

a legjobb a világon.

Ugyszinte mindennemü gépek és eszközök

a gazdaságokhoz kaphatók

MÜLLER EMIL-nél Budapest,
V., váczi körut 76.

a McCormick Harv. Mach. Com. vezérügynöke Ausztria-Magyarország és a dunai országok részére

GAVORA JÓZSEF

római kath. magyar cég

az 1885. évi budapesti orsz. kiállitáson a kiállitási nagy éremmel kitűnő munka és jó izlésért kitüntetve

☞ **Budapesten váci-utca 17. sz.** ☜

Ajánlom dusan felszerelt **egyházak és kápolnák berendezéséhez** szükséges tárgyaimat, legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben Nevezetesen:

Miseruhák
római kath. és görög keleti egyházak részére.

Egyházi és társulati lobogók.

Tüzoltó, iskolás gyermek, Mária-társulati, ipar társulati, dalegyleti és temetkezési-egyleti zászlók.

Szt. szobrok, csillárok, kelyhek,

fali és oltár-gyertyatartók, oltár-lámpák,

Monstránciák,

stáció-képek, oltárok,

urkoporsók,

stb. stb.

☞ Régi ruhák ujjitását, valamint tüzaranyozást és ezüstölést elvállalok és olcsón készitem el.

☞ Arany-, ezüst- és selyem-himzések és himzett egyházi ruhák nagy választékban.

—

egyházi csipkék,

oltárteritők,

falikeresztek,

iskola-keresztek.

Egyházi szövetek.

Damastok stb.

Pontosságomat több százra menő elismerő levelekkel bizonyithatom.

Árjegyzők és költségvetéseket kivánatra bérmentve küldök.

Brünni szövetek

egy diszes elegans

őszi vagy téli öltözetre

3,10 mtr. hosszuságú darabokban, bármily nagyságu ember egész öltönyére elégséges
finom 4 frt 80 krért,
finomabb 7 frt 75 krért,
legfinomabb 10 frt 50 krért

valódi gyapjúszövet

Palmerston vagy Bay télifelöltőre métere 2 frt 50 krtól 5 frtig. Loden 2 frt 25 — 3 frtig. Női ruhaposztó 1 frt 25 — 2 frt 50 krig szállitt bárkinek posta utánvétel mellett a

Siegel Imhof czég

I nem posztógyár raktára

Brünben

Felvilágositás. Az emlitett czég szövetei kitünnek a solid és jó izlésü gyártásuk, val mint kitünő tartósságuk által, kezeskedik a czég ismert erélyessége s nagybani kivitelű képessége által, hogy ki...an csak a legjobb szövetek pontosan, megrendelés szerint küldetik.

Kivánságra küld a raktár

bérmentesen, ingyen szövet mintákat.

Nyomatott a kiadó tulajdonos Kék Lászlónál, B.-Gyarmaton 1887.